

**Referat af møde i Vildtforvaltningsrådet den 14.juni 2016 kl. 10.00 – 15.00
(efterfølgende tur til Sprogø)**

Fra Vildtforvaltningsrådet deltog:

Jan Eriksen, formand for VFR

Egon Østergaard, Dansk Ornitologisk Forening

Henrik Bertelsen, næstformand for VFR, Landbrug & Fødevarer

Flemming Torp, Friluftsrådet

Birgitte Heje Larsen, Dyrenes Beskyttelse

Claus Lind Christensen, Danmarks Jægerforbund

Niels Iuel Reventlow, Dansk Skovforening

Ella Maria Bisschop-Larsen, Danmarks Naturfredningsforening

Frederik Lüttichau, stedfortræder for Lars Hvidtfeldt, Landbrug & Fødevarer

Fra Aarhus Universitet, DCE, deltog:

Aksel Bo Madsen

Jesper Madsen

Fra den Nationale Hjortevildtgruppe deltog.

Svend Bichel, formand (under dagsordenspunkt 3)

Fra Danmarks Jægerforbund deltog:

Lars Thune Andersen (under dagsordenspunkt 4)

Dennis Havsager (under dagsordenspunkt 4)

Fra Naturstyrelsen deltog:

Vicedirektør Hans Christian Karsten

Skovrider Thomas Borup Svendsen (under dagsordenspunkt 5)

Kontorchef Mikkel Friberg

Vildtkonsulent Hans Henrik Erhardi (under dagsordenspunkt 4 og 6)

Forstfuldmægtig Jens Skovager Østergaard

Forstfuldmægtig Caroline Bald

Funktionsleder Annette Samuelsen

Formanden bød velkommen og præsenterede Hans Christian Karsten som er ny vicedirektør i Naturstyrelsen (NST) (fra 1. juli i Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning) (SVANA) og som har ansvar for Naturforvaltning og Naturbeskyttelse.

Hans Christian Karsten gav en kort præsentation af sig selv og fortalte om den aktuelle deling af Naturstyrelsen i en ny Naturstyrelse og en Styrelse for Vand- og Naturforvaltning. Delingen indebærer bl.a. justering af 238 bekendtgørelser, hvilket ikke kan nås inden 1. juli, hvor de to nye styrelser er en realitet. Jagt- og vildtforvaltningen vil være delt mellem de to nye styrelser og i udgangspunktet på samme måde som arbejdsdelingen mellem naturforvaltningsenheder og den centrale styrelse i Haraldsgade. Myndighedsansvaret vil ligge i SVANA, men den viden, der er om praktisk forvaltning mm. i NST's enheder, vil fortsat blive inddraget i udøvelsen af myndighedsopgaverne.

Dagsorden:

- 1. Godkendelse af dagsorden (Bilag 2016-02-01)**
- 2. Endelig godkendelse af referat af VFR-mødet den 15. marts 2016 (Bilag 2016-02-02)**
- 3. Indstilling om forvaltning af kronvildt (Bilag 2016-02-03)**
- 4. Buejagt (Bilag 2016-02-04)**
- 5. Forvaltningsplan for bæver (Bilag 2016-02-05)**

- 1. Måger (Bilag 2016-02-06)**
- 7. Status for kortnæbbet gås (Bilag 2016-02-07)**

- 8. Opdatering på jagttegnsbudget (Bilag 2016-02-08)**

9. Forvaltning af arter (Bilag 2016-02-09)

10. Meddelelser (Bilag 2016-01-10)

- A) Orientering om nyeste vildtudbyttestatistik
Bilag: DCE: Indberetning af vildtudbytte for jagtsæsonen 2014/15 første sæson med reglen "vildtudbytte før jagttegn"
- B) Orientering om arbejde med administrationsgrundlag for regulering af bramgås
- C) Orientering om høring af skarvforvaltningsplan
- D) Orientering om forsøgsordning for reguleringen af sæler ved Bornholm
- E) Orientering om arbejdet med invasive arter
Bilag: Status for forordning om invasive arter
- F) Orientering om arbejdet med forvaltningsplan for arter
- G) Orientering om foreløbige planer for rådets møde i september i England.
Bilag: Foreløbigt udkast til program for Vildtforvaltningsrådets tur til England, september 2016.

11. Eventuelt

Ad. 1 Godkendelse af dagsorden (Bilag 2016-02-01)

Indstilling: Til godkendelse

Diskussion:

Egon Østergaard udtrykte utilfredshed med, at bilagene til dagens møde var blevet udsendt i flere omgange, da det skaber forvirring. **Ella Maria Bisschop-Larsen** tilføjede, at bilagene også var udsendt meget sent.

Annette Samuelsen beklagede den sene og den spredte udsendelse.

Jan Eriksen nævnte, at dokumentet om Vildtforvaltningsrådets principper for fastsættelse af jagttider er blevet redigeret på baggrund af de kommentarer, der fremkom på rådets sidste møde og vil blive uddelt senere på mødet. Rådets medlemmer kan indenfor 14 dage komme med eventuelle bemærkninger. Dokumentet vil indgå som bilag til rådets næste møde, hvor jagttider skal drøftes. **Jan Eriksen** gjorde endvidere opmærksom på referatet fra mødet med miljø- og fødevareministeren den 25. april, som er udsendt til rådets medlemmer.

Beslutning:

Dagsordenen blev godkendt.

Ad. 2 Endelig godkendelse af referat af VFR-mødet den 15. marts 2016 (Bilag 2016-02-02)

Indstilling: Til godkendelse

Diskussion:

Claus Lind Christensen gjorde opmærksom på, at referatet indeholder forkerte tal vedrørende mårhunde. (Referatet vil blive korrigeret med de rigtige tal tal.)

Beslutning:

Referatet blev godkendt.

Ad. 3 Indstilling om forvaltning af kronvildt (Bilag 2016-02-03)

Indstilling: Til beslutning.

Resumé: Rådets havde på mødet den 15. marts 2016 en første drøftelse af forslag fra den nationale hjortevildtgruppe. Der var i rådet generel opbakning til hjortevildtsrådets anbefalinger, men Danmarks Jægerforbund ønskede en yderligere belysning af to områder, hhv. effekten af forkortet jagttid uden et arealkrav og modeller og udmøntning af en eventuel indberetningspligt. Rådet besluttede at få dette undersøgt hos DCE. Herudover skulle Naturstyrelsen bidrage med sproglige præciseringer og formuleringer og med vurderinger af de juridiske aspekter af arealkravet.

Diskussion:

Jan Eriksen indledte med at slå fast, at forvaltning af kronvildt er et kontroversielt emne, hvilket bl.a. har vist sig på en række lokale dialogmøder. **Jan Eriksen** slog fast, at indholdet i indstillingen fra den nationale hjortevildtgruppe er det samme som på rådets møde den 15. marts, og gjorde opmærksom på, at der på dette møde var generel opbakning til forslaget i rådet, idet Claus Lind Christensen havde taget forbehold for forslaget om arealkrav og forslaget om obligatorisk indberetning ved indsendelse af kæber. På den baggrund bad rådet om en redegørelse fra DCE om effekter på bestanden af ældre hjorte af dels en forkortet jagttid, dels en forkortet jagttid kombineret med arealkravet på 100 ha. **Jan Eriksen** konstaterede, at tonen i debatten er skærpet siden mødet i Vildtforvaltningsrådet den 15. marts, i og med at Jægerforbundets forbehold var blevet til krav, hvilket kan undre, da et forbehold normalt angiver, at den endelige stillingtagen afventer yderligere belysning. **Jan Eriksen** mindede om, at rådet traf en beslutning om mandat til den nationale hjortevildtgruppe i september 2014 med henblik på, at rådet skulle kunne forelægge ministeren en indstilling ved udgangen af 2015. Baggrunden rækker langt tilbage og handler om en skævvridning af bestanden og skader på skov og mark, som hænger sammen med en uhensigtsmæssig afskydning. Det foreliggende forslag vurderes at være afbalanceret, og der lægges op til en dynamisk tilgang med evalueringer hvert andet år. **Jan Eriksen** opfordrede rådet til at der tages stilling til forslaget, så ministeren kan få forelagt en anbefaling inden den høring på Christiansborg den 24. august, som er arrangeret af bl.a. MF Thomas Danielsen (V), fordi høringen så vidt vides tager udgangspunkt i rådets indstilling til ministeren.

Claus Lind Christensen erklærede sig enig i Jan Eriksens præsentation af sagen.

Jan Eriksen foreslog at koncentrere drøftelsen om arealkravet i første omgang og noterede, at DCE har skrevet, at der er usikkerhed om effekten af forkortet jagttid, at kombinationen af forkortet jagttid og arealkrav kan have en effekt samt at hvis arealkrav ikke gennemføres, anbefaler DCE en jagttid på 2-4 uger.

Aksel Bo Madsen tog dog forbehold for adfærden hos jægere ved den forkortede jagttid.

Claus Lind Christensen var enig i, at der på mødet tages stilling til hjortevildtgruppens forslag. Danmarks Jægerforbund kan tilslutte sig rammen, men ønsker at stå udenfor en eventuel enighed om arealkrav og kravet om obligatorisk indberetning ved indsendelse af kæber. DJ vil gerne i gang

med en ny forvaltning og har ønske om, at der vil kunne gennemføres lokale forsøg med alternative forvaltningsmodeller, som bl.a. tager højde for lokale forhold gerne allerede i 2017-18, og DJ er interesseret i, at der samles data ind. DJ anerkender, at det skal ske inden for rammerne af de fastsatte mål og vil gerne præsentere en model for håndtering af forsøg.

Ella Maria Bisschop-Larsen mente, at hvis det kan give et resultat for bestanden af ældre hjorte at sætte et arealkrav, skal der ikke siges nej til dette redskab. Det er vigtigt at sikre en ændret aldersfordeling.

Henrik Bertelsen mente også, at det har været u hensigtsmæssigt, at DJ har ændret signaler undervejs og bød det velkommen, hvis DJ vil spille konstruktivt ind til diskussionen af forsøgsordninger. **Henrik Bertelsen** havde lyttet til DJ's forbehold overfor obligatorisk indberetning ved indsendelse af kæber.

Jan Eriksen ønskede fokus på arealkravet og nævnte med reference til DCE's notat muligheden for at erstatte arealkravet med en yderligere forkortelse af jagttiden til f.eks. tre uger.

Flemming Torp støttede det foreliggende forslag og ønskede en præcisering af DJ's holdning og var indstillet på at finde løsninger, der lå inden for rammerne af den nationale hjortevildtgruppes forslag.

Niels Iuel Reventlow udtrykte støtte til formandens præsentation af sagen og ville også gerne støtte frivillige løsninger i form af forsøg, men slog fast at det foreliggende forslag samlet set ligger "indenfor skiven" og støttes af Dansk Skovforening. Det er vigtigt at få konkluderet på forslaget og komme videre med den opgave, det er, at få jægerne til at skyde flere hinder og kalve.

Claus Lind Christensen understregede, at dette berører jægerne dybt, og at en jagttid reduceret til seks uger kombineret med yderligere undersøgelser kunne være en løsning. DJ mener ikke, at det er dokumenteret, at et arealkrav virker. Forsøgsordninger kunne motivere jægerne til at bidrage aktivt til løsning af udfordringerne.

Henrik Bertelsen fandt det vigtigt, at der nu arbejdes videre på grundlag af det forslag hjortevildtgruppen har fremlagt. Gruppen har i arbejdet forholdt sig til muligheden for at løse aldersproblemet med endnu kortere jagttid, og det løser ikke problemet med de jægere, der har ganske få hektar lige uden for et skovområde, og som nedlægger et betydeligt antal hjorte i strid med de jagtetiske regler.

Jan Eriksen understregede, at ordningen skal være dynamisk, så der kan justeres, hvis det ikke virker. Derfor arbejdes der med toårige evalueringsfaser.

Svend Bichel mente, at det er for tidligt at drøfte forsøgsordninger, før man har en endelig pakke på plads. Med hensyn til arealkravet fremhævede **Svend Bichel**, at der er tale om et reduceret arealkrav i forhold til de jagtetiske regler for kronvildt, som rådet tidligere har været enig om, navnlig da der i det foreslåede ikke er arealkrav for så vidt angår hinder og kalve.

Frederik Lüttichau udtrykte respekt for betæneligheden blandt jægerne, men mente, at et arealkrav er et væsentligt element i en løsning.

Konklusion:

Jan Eriksen konkluderede, at syv af rådets medlemmer og formanden var indstillet på at anbefale ministeren den foreslåede ramme for jagttid for kronvildt med arealkrav, idet DJ dog ikke kan tilslutte sig arealkravet.

Med hensyn til spørgsmålet om indberetningspligten fremhævede **Claus Lind Christensen**, at DJ ikke er imod opsamling af data, men at der ikke skal være krav om at angive alder og vægt, og at kravet om, at man skal indsende tænder kan volde problemer i en sådan grad, at man forhindres i at indberette. Det er ikke rimeligt, at det skal koste jagttegnet.

Birgitte Heje Larsen foreslog, at indberetning kunne ske via fotos.

Henrik Bertelsen udtrykte villighed til at acceptere et frivilligt indberetningssystem i forhold til indsendelse af tænder. Dog mente **Henrik Bertelsen** godt, at man kan stille krav om udvidet vildtudbytteindberetning.

Flemming Torp og **Ella Maria Bisschop-Larsen** mente, at det skal have konsekvenser, hvis man ikke indberetter. Der skal være de nødvendige data for at man kan vurdere om ordningen virker.

Jan Eriksen konkluderede, at der er tilslutning til en mere lempelig indberetningsforpligtelse baseret på obligatorisk udvidet indberetning for kronvildt og frivillig indsendelse af tænder fra hjorte, og foreslog, at der tages udgangspunkt i, hvad der forskningsmæssigt er nødvendigt for at sikre en dynamisk tilgang.

Aksel Bo Madsen oplyste, at for at kunne vurdere udviklingen i hjortes alderssammensætning generelt vil det være nødvendigt med data fra mindst 300 ældre hjorte, og at et motiv for at indsamle tænder kunne være, at den enkelte jæger får svar på de undersøgelser, som det indsamlede materiale underkastes. På spørgsmål fra **Frederik Lüttichau** om baseline for målingerne oplyste **Aksel Bo Madsen**, at en to-årig periode er meget kort tid i forhold til at evaluere udviklingen i bestanden. Realistisk set skal der nærmere fire år til, for at man kan vurdere effekten.

Konklusion:

Jan Eriksen konkluderede, at der var enighed om at anbefale et krav om udvidet vildtudbytteindberetning, dvs. oplysning om køn og vurderet alder og vægt i to år, hvorefter dette skal evalueres. Det præcise krav fastsættes senere. Herudover opfordres jægerne til at indsende tænder, og rådet anbefaler, at der motiveres hertil f.eks. ved at udlodde en gratis jagt på statens arealer. Der formuleres mål om, at der skal indsendes mindst 300 tænder. Med en sådan lempelig indberetningsordning vurderes der ikke behov for yderligere forslag.

På spørgsmål fra **Ella Maria Bisschop-Larsen** om, hvad dem der ikke går på jagt får ud af en enighed om kronvildtforvaltningen, svarede **Jan Eriksen**, at et af målene er en større spredning af kronvildt, og at der derfor vil blive bedre mulighed for befolkningen for at kunne opleve kronvildt i naturen.

Med hensyn til spørgsmålet om forsøgsordninger opsummerede **Jan Eriksen**, at der vil være mulighed for, at en regional hjortevildtgruppe i enighed kan indstille at flytte de seks ugers jagttid til godkendelse i den nationale hjortevildtgruppe, og at regionale hjortevildtgrupper kan indstille forsøg, der opfylder målene med den nye kronvildtforvaltning. De regionale grupper skal i givet fald foreslå sådanne forsøg for den nationale hjortevildtgruppe, og beslutninger om en endelig anbefaling herom træffes i Vildtforvaltningsrådet. **Hans Christian Karsten** tilføjede, at der bør opstilles kriterier for hvilke forsøg, der kan godkendes, således at der sikres transparens, og at det er vigtigt, at målene med forsøgene er tydelige og ligger inden for de definerede mål for kronvildtforvaltningen.

Claus Lind Christensen ville gerne kunne sætte forsøg i gang allerede i sæsonen 2017-18 og mente, at man skulle være åben for ideer.

Flemming Torp, Ella Maria Bisschop-Larsen og Svend Bichel fandt det vigtigt, at der bliver tale om større og velforberedte forsøg, som ikke skal være et middel til at splitte en samlet løsning op igen.

Henrik Bertelsen anførte, at det er vigtigt at være opmærksom på ikke at lægge sig alt for fast på forsøgsdesign, da der lokalt skal være mulighed for at tage et ansvar.

Birgitte Heje Larsen efterspurgte en fornyet diskussion i rådet af jagtetiske regler for kronvildt.

Konklusion:

Jan Eriksen konkluderede, at der vil blive mulighed for forsøg, der opfylder forvaltningsplanens mål. Vedrørende det næste skridt i processen, konkluderede **Jan Eriksen**, at rådet vil anbefale ministeren at de af rådet anbefalede tiltag vedrørende kronvildtforvaltning sættes i værk fra 2017. Herudover nævnte **Jan Eriksen**, at hensigten er, at den nationale hjortevildtgruppe derefter vil arbejde med dåvildtet.

Svend Bichel oplyste, at dette arbejde vil blive skudt i gang med årsmøde for de regionale hjortevildtgrupper på Fyn den 8.–9. september 2016.

Ad. 4 Buejagt (Bilag 2016-02-04)

Indstilling: Til drøftelse

Resumé: På foranledning af Claus Lind Christensen havde rådet på mødet den 15. marts en første drøftelse af buejagt, idet rådet var enig om at anbefale, at der forud for en mere substantiel drøftelse af emnet blev etableret et fælles videngrundlag bl.a. om andre landes erfaringer med buejagt på større dyr, og at der som udgangspunkt for diskussionen blev gennemført en demonstration af bueskydning. Det har ikke været muligt for DCE inden for den givne tidsfrist at redegøre for de spørgsmål, som rådet ønskede belyst. Der vedlægges derfor notat fra DTU Veterinærinstituttet om buevåbnets effektivitet samt materiale om viden om buejagt på større hjortevildt sammenskrevet af Danmarks Jægerforbund, der sammen med den praktiske demonstration kan danne grundlag for en drøftelse.

Danmarks Jægerforbund gennemførte indledningsvist en demonstration af bueskydning og informerede om forskellige typer af bue og pile.

Diskussion:

Claus Lind Christensen indledte diskussionen af buejagt med at konstatere, at der er gjort omfattende erfaringer med buejagt på råvildt og de mindre vildtarter i Danmark, og at interessen herfor er stigende. Det er derfor tid at gå videre med udøvelsen af buejagt, således at det også gøres muligt at jage de større hjortevildtarter med bue. Der er gode erfaringer hermed i andre lande bl.a. Canada.

Ella Maria Bisschop-Larsen tilkendegav, at DN ikke er indstillet på at udvide mulighederne for buejagt, og at DN i øvrigt også mente, at man skulle se kritisk på hagljagt på rådyr.

Birgitte Heje Larsen gav udtryk for, at buen af Dyrenes Beskyttelse betragtes som det næstbedste våben, men at det er problematisk at skyde større dyr med bue. **Birgitte Heje Larsen** sammenlignede buejagt med slagting med overskæring af blodkar, og her er der et krav om at dyret skal bedøves først. **Birgitte Heje Larsen** efterspurgte en undersøgelse af, hvordan en pil og en riffelkugle, som afskydes på samme afstand virker. **Claus Lind Christensen** indvendte, at en sådan undersøgelse ikke er relevant, da de to våben anvendes på vidt forskellig afstand.

Frederik Lüttichau fremhævede, at der ikke er lavet nogen egentlig konklusion på, hvordan våbnet virker, og at dette også er vanskeligt. Derfor kan buen være lige så effektiv som andre skydevåben.

Niels Iuel Reventlow havde ikke betænkeligheder ved udvidet anvendelse af buevåbnet og understregede, at når man vurderer de dyrevelfærdsmæssige aspekter, er det vigtigt, at man ikke blander aflivning af husdyr sammen med det, der foregår som jagt.

Lars Thune Andersen fremhævede konklusionen i det udsendte bilag fra DTU om, at indtrængningsevnen for en pil er 40 cm eller mere, hvilket gør det muligt med det samme at ramme hjertet og større blodkar, og dermed at der er tale om et effektivt våben.

Konklusion:

Jan Eriksen konkluderede, at der havde været klare og modsatrettede meldinger, og at Danmarks Jægerforbund i givet fald må bringe diskussionen op i rådet igen, hvis det ønskes. Informationsmæssigt er der skabt et bedre grundlag for diskussionen.

Ad. 5 Forvaltningsplan for bæver (Bilag 2016-02-05)

Indstilling: Til drøftelse

Resumé: Arbejdet med revision af forvaltningsplan for bæver skrider fremad og forventes afsluttet inden udgangen af året. Ved sidste følgegruppemøde (februar 2016) var der enighed om, at det justerede hierarki og tilhørende formuleringer så fornuftige ud. Arbejdet med målsætninger anses derfor som afsluttet. Ved samme følgegruppemøde havde man en første drøftelse af virkemidler, hvor diskussionen af disse fortsætter på næste møde, som forventes afholdt i løbet af august. VFR bedes derfor bidrage med forslag, synspunkter og kommentarer vedr. forvaltningsplanens virkemidler.

Thomas Borup Svendsen vil være til stede på mødet og vil kunne redegøre for det foreløbige arbejde og svare på spørgsmål.

Diskussion:

Tomas Borup Svendsen redegjorde for status for arbejdet med revisionen af forvaltningsplan for bæver. Arbejdsgruppen har været i Tyskland og se på bæverforvaltning, der har været møde i følgegruppen, og der er gennemført bævertællinger i Nordsjælland og Vestjylland. Der arbejdes med udeståender vedr. vandløbslovgivning, herunder hvornår dæmninger skal reguleres. Det vurderes, at der er ca. 175 bævere i Vestjylland, hvilket er i underkanten til at opfylde kriterierne for gunstig bevaringsstatus. **Thomas Borup Svendsen** gennemgik det udsendte bilag om mulige virkemidler i bæverforvaltningen.

Ella Maria Bisschop-Larsen mente, at man bør tage udgangspunkt i en model, hvor dyrene spreder sig af sig selv og ikke flyttes aktivt. Det er vigtigt, at der fastsættes klare retningslinjer for regulering, som bør være en absolut undtagelse. Man bør overveje, om der kan være særlige tilfælde, hvor det kan være relevant at udbetale erstatning for bæverskader.

Niels Iuel Reventlow er ikke begejstret for bæveren. Det er vigtigt at skabe steder, hvor bæveren skaber færrest mulige konflikter, og at den forvaltes aktivt, så der er mulighed for at gribe ind, når der opstår problemer.

Claus Lind Christensen mente, at der er behov for en juridisk vurdering af anvendelse af zoneringskort. **Claus Lind Christensen** undrede sig desuden over, at man ikke længere opererer med muligheden for at jage bæveren, da det af den eksisterende forvaltningsplan fremgår, at det på et tidspunkt vil kunne overvejes at indføre jagt på bæveren på et bæredygtigt grundlag.

Henrik Bertelsen var enig i, at det er bedst, hvis dyrene selv spreder sig, men når det angår bæver, som i forvejen er udsat, giver det mening, hvis man kan flytte den til områder, hvor den udretter færre skader. Problemet er, at man har lovet indgreb mod bæveren, som man nu ikke ønsker at foretage. Hvis man ikke kan indfri de løfter, man har givet i forbindelse med udsætning, skal man ikke udsætte dyr

Jan Eriksen spurgte til overvejelser om genproblematikken. Måske er det ikke en god ide at bruge genmaterialet ekspansivt.

Thomas Borup Svendsen svarede, at eventuel regulering af bæver vil bero på individuelle vurderinger. Med hensyn til løfterne i forbindelse med udsætningen blev det ganske rigtigt omtalt, at muligheden for jagt på et bæredygtigt grundlag, når der var udviklet en selvreducerende bestand, men der er sket en udvikling i, hvordan man fortolker EU-reglerne bl.a. en række domme. Det vurderes ikke, at der er problemer ved at flytte rundt på bæveren, så længe den er inden for de områder, hvor den i forvejen forekommer.

Konklusion:

Jan Eriksen afsluttede punktet med at konstatere, at Vildtforvaltningsrådet ser frem til at få forelagt udkast til forvaltningsplan på mødet i december.

Ad 6 Måger (Bilag 2016-02-06)

Indstilling: Til drøftelse

Resumé: I forbindelse med rådets møde i juni 2015 var der planlagt en drøftelse af måger kombineret med tur til Sprogø. På grund af udskrivelse af valg blev mødet aflyst, og emnet er derfor sat på dagsordenen for dette møde. Der arrangeres en tur til Sprogø i forlængelse af mødet. Det foreslås, at drøftelsen i rådet fokuseres på at skabe fælles vidensgrundlag med hensyn til omfanget og karakteren af udfordringerne med mågebestande og at diskutere muligheder og løsninger ved hjælp af afværgning af skader og regulering. Spørgsmålet om jagttider behandles i forbindelse med rådets næste drøftelse af revision af jagttider på mødet i september.

Diskussion:

Jan Eriksen mindede om, at spørgsmålet om eventuel jagttid på måger vil blive drøftet i sammenhæng med jagttidsforhandlingerne, som påbegyndes på rådets møde i september 2016. **Jan**

Eriksen konstaterede, at væksten af bestanden navnlig for sølvmåger minder om den vækst i bestande, som man ser for gæs.

Frederik Lüttichau nævnte, at der er tale om voksende bestand af måger i området ved Maribo-søerne. Fuglene afpatruljerer rørsumpe og præderer på andre ynglende fugle og optræder således som rovfugle. Dette aspekt mangler i det udsendte notat fra DCE.

Ella Maria Bisschop-Larsen var enig i, at notatet mangler at beskrive mågernes påvirkning af andre ynglefugle. Når det gælder stigende problemer med måger i byerne, bør man se på årsager, herunder den stigende mængde affald i byerne. Man bør fjerne årsagerne til de stigende bestande. Det er mere effektivt. **Ella Maria Bisschop-Larsen** nævnte, at der i Storbritannien oprettes lokale råd til at håndtere problemer med måger. Desuden er det DN's forslag, at effekten af den danske regulering i byer vurderes.

Jan Eriksen konstaterede, at det er en udfordring, at fugle er så tilpasningsdygtige. Notatet bør udbygges med aspekter vedrørende påvirkning af andre ynglefugle.

Egon Østergaard fandt, at notatet gav en god beskrivelse af sølvmåger, og noterede sig, at der ikke er problemer med sildemåger og svartbag. DOF er glad for afskaffelse af jagttid på måger og er ikke indstillet på at støtte genindførelse af jagt. **Egon Østergaard** er dog enig i, at det visse steder kan være hensigtsmæssig at gøre en indsats for at reducere problemet med måger i byerne, men her hjælper det ikke at reducere antallet i ynglekolonierne i kystområderne.

Birgitte Heje Larsen var enig med Egon Østergaard og nævnte også den udbredte fodring af ænder som en årsag til problemer med mågebestande i byerne.

Claus Lind Christensen henviste til undersøgelserne fra Hirsholmene, som viser store problemer med sølvmågebestande. **Claus Lind Christensen** efterlyste mere viden på området og en afklaring af hvem, der har ansvar for regulering i byerne, da det koster mange frivillighedstimer.

Henrik Bertelsen bekræftede, at der er store problemer med måger og udtrykte håb om, at man kan være lidt mere på forkant her sammenlignet med situationen vedr. bramgæs.

Birgitte Heje Larsen anførte, at problemerne med måger starter med den massive folkelige fodring af ænder i byerne, og foreslog, at regulering af måger i byerne skete på andre tider end i butikernes åbningstid. **Birgitte Heje Larsen** kendte eksempel på forskrækkede forbipasserende, der havde set folk i camouflagetøj og med skydevåben foretage regulering. **Henrik Bertelsen** foreslog hertil, at kommunerne gav reguleringsjægerne en vest eller lignende med angivelse af "mågejæger", eller at det på anden måde håndteres f.eks. i selve tilladelsen.

Frederik Lüttichau anførte, at problemerne med måger anses for at være et stigende problem i befolkningen generelt, og at der ikke alene er problemer i byerne, men også i stigende grad i naturområderne.

Niels Iuel Reventlow fandt, at jagt som et forvaltningstiltag er en del af løsningen på problemerne, uanset om det kaldes jagt eller regulering.

Jan Eriksen efterlyste yderligere viden om mågernes prædation og fandt, at der er flere forhold, der spiller ind i forhold til bestandsstigningerne, herunder mågernes gode tilpasningsevne.

Hans Christian Karsten mente, at kommunerne er meget påpasselige med at undgå uheldige situationer og misforståelser i forbindelse med regulering i byerne.

Hans Henrik Erhardi anførte, at NST i forbindelse med rådgivning af kommunerne informerer om, at reguleringsjægerne skal være synlige, også fordi dette har en afskrækkende effekt i forhold til mågerne, da mågerne kan kende en orange vest. Derudover understregede han, at oprydning i byerne er vigtigt for at undgå mange ynglende måger.

Claus Lind Christensen gjorde opmærksom på, at de frivillige reguleringsjægere gør en kæmpe indsats og generelt er meget opmærksomme på ikke at komme ud i uheldige situationer som den nævnte.

Konklusion

Jan Eriksen noterede, at der var kommet bemærkningerne til det udsendte notat om måger, og at den viden, som var formidlet i notatet, ville blive suppleret i forbindelse med besøg på Sprogø senere på dagen.

Ad 7 Status for kortnæbbet gås (Bilag 2016-02-07)

Indstilling: Til beslutning.

Resumé: Den internationale forvaltningsplan for kortnæbbet gås blev godkendt på Vandfugleaftalens (AEWA) møde i maj 2012. Planens overordnede mål er at stabilisere bestandsniveauet på omkring 60.000 individer.

Rådet blev i august 2015 orienteret om, at forårsoptællingen af kortnæbbede gæs viste, at bestanden nu var under bestandsmålet, og rådet anbefalede på den baggrund, at ministeren indstillede jagten i januar.

En ny tælling i november 2015 viste, at bestanden var ca. 75.000, og at estimatet fra maj 2015 medregnet årets ungetilvækst var ca. 10.000 for lavt. Rådet konkluderede på mødet i december 2015, at det var beklageligt, at der er truffet beslutning på et utilstrækkeligt grundlag, men at dette måtte forventes at komme jagten til gode i den næste jagtsæson.

Populationsestimatet for foråret 2016 er på 74.000 gæs, og prognosen for ynglesæsonen 2016 er god. Med henblik på at opnå bestandsmålet, anbefaler den internationale arbejdsgruppe, at jagtudbyttet i Norge og Danmark forøges.

Naturstyrelsen anbefaler, at jagttiden for kortnæbbet gås igen forlænges, således at ny jagttid fra den kommende jagtsæson bliver 01.09-31.1.

Jesper Madsen, AU vil på mødet give en mere detaljeret status for arbejdet med forvaltningsplanen.

Diskussion:

Jesper Madsen præsenterede den seneste vurdering af bestanden af kortnæbbet gås fra forvaltningsgruppen i AEWA og konstaterede, at bestanden vurderes at være på ca. 75.000, hvilket er over bestandsmålet, som er 60.000 +/- 10.000. **Jesper Madsen** redegjorde for, hvordan man i Norge har gennemført effektiv jagt på gæs. På spørgsmål fra Egon Østergaard om, hvad der menes med

effektiv, svarede **Jesper Madsen**, at det vil sige, at der skydes relativt mange gæs på en gang og på kort afstand, hvilket øger træfsikkerheden og reducerer forstyrrelsen af gæssene.

Jan Eriksen henviste til indstillingen til rådet om at anbefale en udvidelse af jagttiden igen.

Claus Lind Christensen understregede, at det er vigtigt, at en udvidelse af jagttiden til 31. januar kommunikerer til jægerne i god tid, og tilbød Danmarks Jægerforbunds hjælp med denne kommunikation.

Frederik Lüttichau konstaterede, at der er stigende udfordringer med gæs i den østlige del af Danmark.

Konklusion:

Jan Eriksen konkluderede, at rådet anbefaler ministeren igen at udvide jagttiden til også at omfatte januar 2017.

Ad 8 Opdatering på jagttegnsbudget (Bilag 2016-02-08)

Indstilling: Til orientering

Resumé: Rådet blev på sidste møde præsenteret for jagttegnsbudgettet for 2016. Naturstyrelsen orienterer kort om eventuelle ændringer, større bevillinger og justeringer i budgettet siden da

Diskussion:

Jan Eriksen mindede om, at medlemmerne har mulighed for at stille skriftlige spørgsmål til jagttegnsbudgettet inden mødet og konstaterede, at der ikke var indkommet skriftlige spørgsmål inden for den fastsatte frist.

Mikkel Friberg introducerede kort det reviderede jagttegnsbudget, hvor ændringer siden seneste gennemgang i marts er markeret med gult, og hvor der for de enkelte projekter er suppleret med en kort beskrivende tekst.

Egon Østergaard spurgte, om der er afsat midler i jagttegnsbudgettet til bekæmpelse af mårhund i 2017 og frem. **Mikkel Friberg** oplyste, at dette ikke var tilfældet. **EØ** bemærkede, at rådet burde orienteres om finansiering af denne indsats. **Ella Maria Bisschop-Larsen** kvitterede for, at der i opstillingen af budgettet er sat ord på, hvad de prioriterede projekter drejer sig om og spurgte til de budgetterede midler til invasive arter, herunder hvordan de hænger sammen med naturpakkens prioriterede midler til invasive arter. **Annette Samuelsen** svarede, at midlerne i jagttegnsbudgettet blev budgetteret, inden indholdet af naturpakken var kendt, og at der er tale om supplerende midler. **Ella Maria Bisschop-Larsen** fandt det problematisk, at jagttegnsmidlerne har været trukket ind i de politiske forhandlinger om naturpakken.

Henrik Bertelsen fandt det naturligt, at organisationerne arbejder for egne prioriteter og nævnte, at landbruget har ønsket læhegn prioriteret i naturpakken og konstaterede, at 2,0 mio. kr. til markvildtprojektet ikke kunne finansiere et fuldt projekt uden øvrig finansiering.

Hans Christian Karsten redegjorde kort for finansiering af naturpakken herunder, at den endelige fordeling af midler vi ske i forbindelse med finansloven og dermed ikke er fastlagt endnu.

Ad 9 Forvaltning af arter (Bilag 2016-02-09)

Indstilling: Til drøftelse

Resumé: DN har bedt om en drøftelse af, om rådet fremover skal have mere fokus på ikke-jagtbare arter.

Diskussion:

Ella Maria Bisschop-Larsen introducerede det udsendte bilag og DNs ønsker om, at rådet i højere grad beskæftiger sig med andre arter end de jagtbare arter, herunder også beskyttede arter. **Ella Maria Bisschop-Larsen** henviste til de mange arter på rødlisten og nævnte de små mårdyr

Konklusion:

Jan Eriksen slog fast, at det ligger inden for Vildtforvaltningsrådets mandat at forholde sig til andre arter end de jagtbare, og at opfordringen fra DN vil indgå i den videre planlægning af rådets arbejde i 2016.

Ad 10 Meddelelser (Bilag 2016-01-10)

A) Orientering om nyeste vildtudbyttestatistik

Aksel Bo Madsen redegjorde kort for seneste vildtudbyttestatistik, som var udsendt til rådet. Der har været en positiv udvikling i indberetningsprocenten, som nu er oppe på næsten 97%. Derfor vil den hidtil anvendte korrektionsfaktor ikke længere blive anvendt.

B) Orientering om arbejde med administrationsgrundlag for regulering af bramgås

Annette Samuelsen orienterede om, at Naturstyrelsen har arbejdet indgående med administrationsgrundlaget, som vil blive udsendt til orientering for rådet inden den 1. juli.

Egon Østergaard kritiserede, at administrationsgrundlaget havde været så længe undervejs og fremhævede i den forbindelse problemerne med hårdhændet regulering af bramgæs bl.a. i Natura 2000 områder på Mandø, hvor reguleringen er foregået i vigtige yngleområder for den truede stor kobbersneppe og andre engfugle. Dette kan have haft fatale følger for dette års yngel. Han noterede med tilfredshed, at Naturstyrelsen havde grebet ind over for ulovlige forhold, men det grundlæggende problem var et manglende administrationsgrundlag og manglende konsekvensvurdering, før reguleringen blev igangsat.

C) Orientering om høring af skarvforvaltningsplan

Annette Samuelsen nævnte, at skarvforvaltningsplanen har været ude i høring, og at det forventes, at ministeren snarest underskriver den ledsagende ændring af vildtskadebekendtgørelsen.

Ella Maria Bisschop-Larsen ville vide, om ministeren allerede havde underskrevet bekendtgørelsen inden afslutning af høringen. **EMB** gjorde opmærksom på DN's bemærkning om, at det skal fremgå af forvaltningsplanen, at man skal forsøge afværgning, inden regulering kan komme på tale. **Hans Christian Karsten** understregede, at ministeren ikke har underskrevet bekendtgørelsen, og at Naturstyrelsen er ved at se på høringssvarene.

D) Orientering om forsøgsordning for reguleringen af sæler ved Bornholm

Annette Samuelsen orienterede om, at reguleringsordningen er ved at blive udmøntet, idet der er indgået aftale med DJ herunder om afholdelse af kursus for sælreguleringskorps den 3. august. Det er håbet, at forsøgsordningen vil vise sig at have effekt. Resultaterne af forsøgsordningen vil indgå i arbejdet med den mere langsigtede sælforvaltningsplan.

E) Orientering om arbejdet med invasive arter

Der var udsendt kort orientering om status for arbejdet med invasive arter, hvilken der ikke var spørgsmål til.

F) Orientering om arbejdet med forvaltningsplan for arter

Annette Samuelsen orienterede om, at arbejdet med en national plan for forvaltning af arter nu vil blive videreført, og at organisationerne vil blive inddraget i processen.

G) Orientering om foreløbige planer for rådets møde i september i England.

Der blev omdelt et bilag med foreløbige planer for rådets tur til England i september. Der forventes afgang fra København den 21. september ved 18-tiden og hjemkomst den 23. september ved 18-tiden.

H) Mikkel Friberg orienterede om, at Naturstyrelsen har modtaget en ansøgning om finansiering af et projekt om vildtvenlig høst fra Danmarks Naturfredningsforening, Dyrenes Beskyttelse og Landbrug & Fødevarer. Hvis projektet finansieres via jagttegsmidlerne, vil det samtidig blive taget stilling til en evt. følgegruppe, som organisationer ud over ovenstående, vil have mulighed for at deltage i.

Ad 11 Eventuelt

Niels Iuel Reventlow udtrykte ønske om, at rådet drøfter bekæmpelse af rotter, som er en stigende udfordring.